

УДК 378

THE STUDY OF THE UKRAINIAN HISTORY AS A MEANS OF ADAPTING THE INTERNATIONAL STUDENTS TO THE EDUCATIONAL SPACE OF THE UNIVERSITY

ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ЯК ЗАСІБ АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ДО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ УНІВЕРСИТЕТУ

Brahina T. M. / Брагіна Т.М.

c. ph.s., as. prof.

ORCID: 0000-0003-2225-3685

Kharkiv State Academy of Culture, Kharkiv, Bursatskiy Uzviz 4, 61057

Honcharova O.S. / Гончарова О.С.

c.h.s., as.prof.

ORCID: 0000-0002-8697-3211

Kharkiv National Pedagogical University, Kharkiv, Alchevskych 29, 65029

Brahin Y.A. / Брагін Ю.А.

c. c. s., senior lecture

ORCID: 0000-0002-6213-5723

Kharkiv Petro Vasilenko National Technical University of Agriculture, Kharkiv, Alchevskych 44, 65029

Анотація. Стаття присвячена аналізу методичних аспектів викладання історії України іноземним студентам на етапі їх підготовки до вступу в заклади вищої освіти. Доведено, що ретельний підбір завдань для передтекстових і післятекстових вправ по історії та їх сумлінне виконання студентами допоможе оволодіти технікою мовлення та досить швидко адаптуватись до освітнього середовища університету.

Ключові слова: адаптація, історія України, мовленнєві компетенції.

Abstract. The article is devoted to the analysis of methodological aspects of teaching the history of Ukraine to foreign students at the stage of their preparation for admission to higher educational institutions. It has been proven that careful selection of tasks for pre-text and post-text exercises on history and their conscientious fulfillment by students will help to master the technique of speech and quickly adapt to the educational environment of the university.

Key words: adaptation, history of Ukraine, speech competencies.

Вступ. У Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди здобувають вищу освіту студенти з багатьох держав. Протягом першого року перебування в Україні, вони засвоюють початкові знання на підготовчому відділенні. Завдяки його роботі студенти, приступивши на наступний рік до досягнення обраного напрямку підготовки (спеціальності), в цілому, не відчують себе у мовній ізоляції.

Основний текст

За навчальним планом підготовчого відділення, поряд з вивченням мови, слухачі набувають й початкових знань з історії України. Окрім набуття знань про минуле нашої держави, завдання курсу – допомогти зламати «лінгвістичні бар'єри» при подальшому вивченні цього предмету студентами-іноземцями в вишах України. Виходячи з цього, багато уваги у ході вивчення історії ми приділяємо поповненню лексичного запасу, вмінню правильно розуміти значення слів та пов'язувати їх в словосполучення і речення, а також будувати власні тексти. Весь навчальний процес, ілюстративний матеріал, наочні посібники, технічні засоби, які використовуються в ході розповідей і бесід зі

картку з словом, спираючись на текст, сконструювати речення. Ефективним засобом розвитку мовлення студентів та стимулювання практичного використання набутих під час вивчення теми знань є завдання – визначити яка історична подія зображена на ілюстрації та пояснити студентам групи, що обумовило таке рішення? Подібні завдання націлені на формування умінь і навичок відтворення прочитаного або, можна сказати, підводять студентів до самостійного монологічного вислову.

Одним з аспектів вивчення на підготовчому відділенні є оволодіння письмовою мовою [3, с. 7]. Для цього на заняттях з історії як одна з форм використовується написання доповідей. Теми доповідей підібрані таким чином, щоб студенти знайомилися з новою інформацією, відпрацьовуючи навички використання лексики, вивченої на заняттях. У процесі підготовки до написання доповіді студенти відпрацьовують навички вимови термінів, словосполучень та використання вивчених граматичних категорій. Підготовча робота до написання цього викладу спрямована на відпрацювання навичок розуміння однокорінних слів і вивчення словотворчих елементів. Як приклад, наводимо ряд слів «князь – князівство – княжити», обговорюємо зі студентами морфологічні категорії даних слів за формальними ознаками і їх сполучуваність. Така робота сприяє розвитку навичок розуміння слів по знайомому кореню, що особливо важливо при читанні текстів.

Поступово, використовуючи підручники, фільми, численні записи і схеми на звичайній дошці – ми разом подорожуємо історією України. Однак тут доводиться стикатися з проблемою – навчальні фільми не розраховані на бідну лексику іноземних студентів. Тож, їх використання можливе лише на останніх заняттях, коли у слухачів вже сформовано певний набір історичних знань та й матеріал, що вивчається, наближений до сьогодення.

Згодом більшість іноземних студентів починають добре орієнтуватись в питаннях, що стосуються історії Київської Русі, ординського нашестя, національно-визвольної революції другої половини XVII ст.; впевнено запам'ятовують історичних діячів – Володимира Великого, Данила Галицького, Богдана Хмельницького та Івана Мазепу. Захоплюються українською культурою; співпереживають потрясінь ХХ століття. Значний інтерес у слухачів підготовчого відділення викликає співставлення історичних полій в їх Вітчизні з подіями аналогічного періоду в Україні.

Якщо іноземні студенти, вивчаючи історію України, відчують інтерес до предмету, побачать небайдужого викладача, спробують з різних точок зору подивитися на події в своїй та інших країнах, – це багато в чому стане передумовою не тільки до високої екзаменаційної оцінки, а й до формування бережливого ставлення до культурно-історичної спадщини будь-якої країни, толерантного ставлення до людей. Тому, так важливо виділити ще й додатковий час для екскурсії в музей, для відвідування виставки. Харків багатий пам'ятками. З багатьма з них студенти знайомляться разом з викладачами історії. Закономірно, що в пам'яті залишаються не тільки лекції, але і відвідування «Історичного музею», «Літературного музею», «Музею природи» і т.п.